

Voor de lach
die doet leven

Jaarverslag 2022

Inhoud

Voorwoord	03				
BESTUURSVERSLAG					
De kracht van de lach	05				
Voor wie spelen we?	05	Onze supporters	10	Financiën	23
Zo gaan we te werk	05	Donateurs	10	Inkomsten	23
Hier spelen we	05	Actievoerders	11	Uitgaven	24
Blijvende impact	06	Organisaties	11	Onze reserves	24
Ons doel	06	Vrijwilligers	12	Personeel	24
		Ambassadeurs	12		
Het CliniClowns-effect	06	Samen sterk	13	De toekomst	25
In ziekenhuizen & instellingen	06	CliniClowns & collega's op kantoor	13	Begroting 2023	26
Op zorglocaties voor mensen met een		Vrijwilligers	14		
verstandelijke en meervoudige beperking	06	Raad van Toezicht	14	JAARREKENING	
Via de CliniClowns App	07	Frank Elion Voorzitter Raad van Toezicht	17	Balans per 31 december 2022	28
In zorginstellingen	08	Verantwoord aan het werk	18	Staat van baten en lasten over 2022	29
Aantal ontmoetingen tussen clown en kind		Samen meer impact	18	Kasstroomoverzicht 2022	30
en mensen met dementie	08	Kwaliteitslabel	19	Grondslagen voor waardering	
		Privacy	19	en resultaatbepaling	30
Stevige band met de samenleving	09	Risicomanagement	19	Toelichting op de balans 2022	34
Verhalen delen	09	Integriteitsbeleid	22	Toelichting op de staat van	
In de media	09	Inclusie, diversiteit en gelijkwaardigheid	22	baten en lasten 2022	38
Bekendste goede doel van Nederland	10	Duurzaamheid	22	Toelichting lastenverdeling 2022	38
Campagne Voor de lach die doet leven	10				
Klantvriendelijkste goede doel	10			OVERIGE GEGEVENS	
				Controleverklaring	42
				Colofon	44

Al 30 jaar de lach die doet leven

Eindelijk konden we begin 2022 de coronabeperkingen achter ons laten. Wat waren we blij dat de CliniClowns overal weer fysiek aanwezig konden zijn, van ziekenhuis tot zorginstelling en op nieuwe locaties. Toen de toestroom van vluchtelingen toenam, speelden we ook op noodopvanglocaties voor vluchtelingen. Het was hartverwarmend om te zien hoe ons spel bijdroeg aan een zorgeloos moment voor kinderen en ouders die dat zo hard nodig hadden.

De manier waarop dat werd aangepakt, sluit naadloos aan bij waar het allemaal mee begon. 17 november was het dertig jaar geleden dat CliniClowns werd opgericht. Wij vinden het fantastisch dat we van een piepklein team zijn uitgegroeid tot een professionele organisatie waar zorgprofessionals graag een beroep op doen en die in 2022 is uitgeroepen tot meest klantvriendelijke goede doel van Nederland. We doen er alles aan een belangrijke rol te blijven vervullen.

Want als iemand door een ziekte, handicap of heftige situatie zichzelf kwijt is, kan spel en verbeelding een positief en langdurig effect hebben op het welbevinden.

Voor veel mensen is het door de energiecrisis en inflatie een spannende financiële tijd, met minder ruimte om een goed doel te steunen. Eind 2022 zagen we dit terug in een hogere uitval van donateurs dan gebruikelijk. Gelukkig hebben we ook veel nieuwe en 'oude bekende' supporters. Wat zijn we daar blij mee! Dankzij de steun en loyaliteit van onze donateurs, zakelijke relaties, actievoerders en evenementendeelnemers hebben wij in dertig jaar tijd miljoenen zorgeloze momenten kunnen waarmaken voor kinderen en volwassenen. En door de mooie samenwerking met vele (zorg) relaties, de inzet van medewerkers met en zonder neus én onze trouwe vrijwilligers hebben we veel moeilijke situaties verlicht. In mei 2023 neem ik afscheid als directeur van CliniClowns, want ik ga met pensioen. Maar die dankbaarheid blijf ik met me meedragen en in mijn hart blijf ik voor altijd verbonden aan CliniClowns.

Coen Abbenhuis
Directeur

Bestuursverslag

De kracht van de lach

Gezang, gelach: als CliniClowns Kluts en Tup de huiskamer inlopen van woonzorg-centrum Jelle Meineszhof, een locatie voor mensen met dementie in Balk, verandert de sfeer op slag. “Ze krijgen meteen een grote glimlach van bewoners”, vertelt activiteitencoördinator Wiesje Doorenspleet.

“Het bezoek doorbreekt de dag. Er gebeurt nog heel weinig en dan opeens is er een verrassing; de CliniClowns komen binnen. Soms zingen ze samen liedjes, dat slaat altijd aan. Wat ook leuk is: spelen met mimiek. Of aanwijzingen geven zonder woorden maar met gebaren. De clowns maken echt iets los. De mensen worden getriggerd tot gedrag dat we vaak niet meer bij hen signaleren; ze beginnen weer te praten of worden levendiger. Mensen die in zichzelf gekeerd zijn, kruipen uit hun schulp. Ze krijgen een geluksmoment aangeboden. En de zorg-professionals leren van de manier waarop de clowns contact maken. Soms probeer ik het zelf ook uit, het is bijzonder als het dan werkt.”

Voor wie spelen we?

We zijn er voor mensen met dementie, zieke kinderen en mensen met een beperking.

Zo gaan we te werk

CliniClowns laten mensen ervaren dat ze ertoe doen. Altijd en in alle omstandigheden. Als kinderen en volwassenen ziek zijn of door een andere situatie niet in hun kracht staan, ontstaan vaak gevoelens van angst, machteloosheid en eenzaamheid. De clown zet mensen met verbeeldingskracht, humor en spel in het hier en nu. Zo krijgt de ander de regie over zichzelf terug. Dat maakt krachtig en vermindert negatieve gevoelens. Met blijvend effect.

Hier spelen we

In bijna alle Nederlandse ziekenhuizen met een kinderafdeling, zorg-instellingen voor mensen met dementie, de psychiatrie, revalidatie-klinieken, hospices, speciale scholen en kinderdagverblijven. Daarnaast spelen we online, via de CliniClowns App.

Met humor en creativiteit werken de clowns in het ziekenhuis. Ze komen daar ook op verzoek van therapeuten en artsen. Bijvoorbeeld op de downpoli of bij kleine ingrepen, om kinderen af te leiden én positief terug te laten kijken op een ziekenhuisbezoek. Op de prikpoli buigen ze angstige situaties om tot een zelfgekozen avontuur, online gaan ze gevoelens van eenzaamheid tegen en in zorginstellingen maken ze echt contact met mensen met dementie.

Blijvende impact

Ons werk is allesbehalve vrijblijvend. We willen impact maken en resultaat boeken. En dat lukt. Niet alleen op het moment zelf, ook daarna. Uit onderzoek^{1,2,3} blijkt dat een ontmoeting met een CliniClown plezier geeft en onzekerheid, eenzaamheid en angst kan doorbreken; het geeft kinderen zelfvertrouwen en kracht. Mensen met dementie bloeien op en voelen zich weer gezien⁴.

Ons doel

Mensen die ziek of kwetsbaar zijn even uit hun negatieve situatie tillen naar een werkelijkheid waarin ze zichzelf zijn, zonder angst, pijn, eenzaamheid en verdriet. Wij stoppen niet tot we alle zieke en kwetsbare mensen in Nederland hebben versterkt met een zorgeloos moment.

Het CliniClowns-effect

Al 30 jaar lang gooien CliniClowns de regels en rollen in het ziekenhuis een beetje overhoop, door zich met humor en verbeeldingskracht te richten op de persoon achter de patiënt. De mensen voor wie we spelen en hun omgeving vinden het werk van de CliniClowns van grote meerwaarde.

De eerste twee clowns speelden in 1993 in het Emma Kinderziekenhuis in Amsterdam, op initiatief van professor doctor Voûte (hoofd afdeling kinderoncologie). In 2022 werkten 101 professionele clowns voor CliniClowns. De impact van hun werk blijkt uit verhalen van kinderen die een CliniClown op bezoek kregen én de ervaringen van ouders, artsen, andere zorgprofessionals en familie van mensen met dementie. Steeds meer zorginstellingen vragen om inzet van de clowns, als professionele aanvulling op de (medische) zorg.

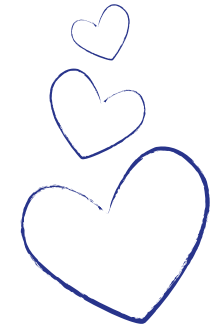
1 L. Lopes-Jumor et.al. 2020

2 Wei-Wen Wu et. al. 2022

3 Bertini 2011, Dunbar 2011, Grinberg 2012, Linge 2008 en 2013

4 Branje, Apeldoorn, Jong - Louis Bolk Instituut 2013

In 2022 speelden
CliniClowns voor...
**... zieke kinderen
en kinderen met
een beperking...**

In ziekenhuizen & instellingen

Je goed voelen zit niet alleen in je lijf, het zit ook tussen je oren. Daarom is naast goede medische zorg ook aandacht voor het welzijn nodig. In overleg met artsen en verpleegkundigen krijgt elk kind persoonlijk bezoek. De clown stemt het spel precies af op de situatie van het kind op die dag en op dat moment. Dat varieert van samen een fantasiewereld in duiken tot spelen voor een glimlach. De clowns komen ook geregeld in hospices, gespecialiseerde klinieken en revalidatiecentra.

Op zorglocaties voor mensen met een verstandelijke en meervoudige beperking

De (vaak muzikale) improvisatievoorstellingen die CliniClowns bij kinderdagcentra, mytyl/tyltyl-scholen en dagbestedingscentra geven, prikkelen de zintuigen en spreken talenten van hun publiek aan. Het kan bij kinderen zelfs zorgen voor sprongen in hun ontwikkeling.

Via de CliniClowns App

Kinderen met een ziekte en mensen met een beperking kunnen via de CliniClowns App iedere werkdag videobellen met de CliniClowns en sinds het najaar van 2022 ook op afspraak. Zo riep Christel (26), die zenuwachtig was voor een bezoek aan de kaakchirurg, hun hulp in. Ze werd zo afgeleid door CliniClowns Flits en Pien, dat ze heel rustig de behandeling in ging. Ook de artsen vonden de aanwezigheid van de clowns via het scherm een toevoeging: voor Christel én voor de andere patiënten in de wachtkamer, de verpleegkundigen en henzelf. Ook instellingen maken gebruik van de CliniClowns App.

Zoals Thermiek, een speciaal-onderwijsschool in Leiden voor kinderen met een lichamelijke of meervoudig beperking, langdurig zieke kinderen en kinderen met niet aangeboren hersenletsel. Elke vrijdagochtend bellen de clowns met een groep van 8 kinderen en hun begeleider. Sommigen zijn in staat een gesprek te voeren, anderen vinden dit heel lastig. De clowns doen er alles aan om de gesprekken interactief te maken. De kinderen kijken elke week weer uit naar de CliniClowns. Zo wordt vrijdag hun lievelingsdag van de week.

... voor kinderen die gevlucht zijn...

Onze clowns speelden in 2022 als pilot op diverse noodopvanglocaties voor kinderen die gevlucht zijn. We werkten hierbij samen met Stichting Vluchteling en het Centraal Orgaan opvang asielzoekers. In 2023 kijken we of we er een vervolg aan geven en wat daarvoor nodig is.

Daar lopen CliniClowns Kers, Jop en Pula, bij het tot noodopvang voor vluchtelingen verbouwde A&O Hostel in Amsterdam-Zuidoost. Een kale wereld die niet uitnodigt om te spelen. Kers heeft een keukentrap onder haar arm, Pula duwt een kinderwagen waar muziek uit klinkt. "Hallo, hallo", knikken ze naar de bewoners. Verwondering alom, wat is dit nou weer? De kinderen worden direct opgenomen in een wereld van plezier. Persoonlijk begeleider Anne Rams glimlacht, terwijl ze 'haar' kinderen nauwlettend in de gaten houdt. Ze ziet hoe de clowns ze allemaal even persoonlijk aandacht geven. "Dat krijgen ze normaal nooit. Er is weinig structuur en veel onrust. Dit is een kans om mentaal tot rust te komen. Ik zie ze vergeten waar ze zijn."

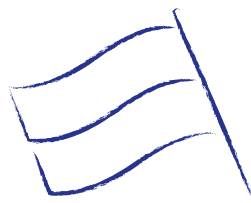

... mensen met dementie

In zorginstellingen

Eén op de vijf mensen in Nederland krijgt te maken met een vorm van dementie. Dat gaat vaak samen met verdriet, angst, onmacht, verwarring en eenzaamheid. In goed overleg met zorgprofessionals komen clowns in duo's op bezoek in verzorgingshuizen. Ze laten mensen met creativiteit, muzikale improvisatie en respectvol een-op-een contact ontspannen. Het isolement wordt doorbroken, de eenzaamheid verzacht.

Ria Vis, medewerkster zorg en welzijn van woonzorgcentrum Ittmannshof in Nunspeet: "Sommige collega's waren in het begin sceptisch. Maar iedereen is nu om, je ziet zulke bijzondere dingen gebeuren als de clowns er zijn. Ze brengen sfeer, met hun spel en muziek wordt het meteen lichter, luchtiger. De bewoners reageren heel goed op de clowns en zij voelen de bewoners goed aan."

Aantal ontmoetingen tussen clown en kind en mensen met dementie

Resultaat 2022

141.991

Resultaat 2021

144.882

Door het afnemende corona-effect is het aantal ontmoetingen via online spel weer tot op het oude niveau gekomen. Wel is er groei in het aantal live-ontmoetingen met kinderen (8%) en mensen met dementie (maar liefst 47%).

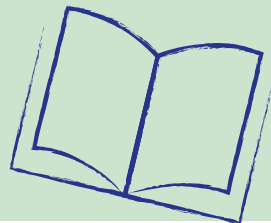
Stevige band met de samenleving

Van donateurs tot verzorgend personeel en vrijwilligers; een sterke band met al onze stakeholders is onmisbaar. Zij zorgen ervoor dat wij ons werk kunnen doen, met hun steun in de vorm van geld, kennis en tijd. Daarom zoeken we steeds verbinding en laten we iedereen zien én voelen wat wij doen.

Als Stichting CliniClowns zijn wij dagelijks in contact met verschillende groepen mensen. Door goed te weten wat hun verwachtingen zijn en hoe ze zich optimaal met ons verbonden voelen, kunnen we nieuwe verbindingen smeden en bestaande verbindingen verstevigen. Daarom laten we zo veel mogelijk van ons werk zien en staan we altijd open voor ideeën uitwisselen en de dialoog aangaan over ons werk.

Verhalen delen

De kracht van ons werk moet je ervaren. Als je erbij bent, voel je hoeveel impact een moment tussen een clown en degene voor wie wordt gespeeld heeft. Het is net of er iets verandert in de ruimte. Het liefst zouden wij iedereen deelgenoot maken van zo'n spelmoment. Omdat dit niet kan, is onze communicatiestrategie gebaseerd op verhalen delen. Verhalen waarin je mee kunt voelen met hoe het is als je vanuit een lastige situatie even wordt opgetild, waardoor je kracht ervaart. Verhalen die mensen de urgentie van ons werk laten voelen. We delen ze onder andere via social media, tv, campagnes, tijdschriften en dagbladen.

In de media

Dat het vak van CliniClown veel meer inhoudt dan alleen een lach brengen, was voor iedereen voelbaar in de Tijd voor Max uitzending van 6 oktober, die volledig in het teken stond van CliniClowns. Tijdens een bezoek aan Academisch Centrum Kempenhaeghe, waar onder anderen kinderen met epilepsie en een verstandelijke beperking wonen, maakten de clowns op een bijzondere manier contact met kinderen die zich vaak niet gezien en onbegrepen voelen. Ook waren CliniClowns aan het werk te zien, die met veel respect spelen voor mensen met dementie. Dementiedeskundige Annemarie Bolder was onder de indruk. "Zelfs na het bezoek zie je nog een positief effect op de mensen en de sfeer." De 21-jarige Kayleigh vertelde dat ze veel steun had aan de CliniClowns-bezoeken toen ze als kind veel in het ziekenhuis lag. "Elke keer voelde dat als een moment van ontlasting. Zo was ik even in een andere wereld en vergat ik in welke ellende ik me bevond." De uitzending is bekeken door 718.000 mensen.

Bekendste goede doel van Nederland

92% van de Nederlanders kent CliniClowns volgens de Kien Goede Doelen Monitor; het levert ons de 1e plek in de ranglijst op.

Campagne Voor de lach die doet leven

Met de campagne Voor de lach die doet leven lieten we online en op tv zien hoe belangrijk het werk van CliniClowns is én vroegen we financiële steun om meer bezoeken mogelijk te maken aan zieke en kwetsbare kinderen. De campagne was in de zomer en in de winter te zien.

Klantvriendelijkste goede doel

Dat we actief verbinding zoeken met de samenleving en ervoor zorgen dat mensen voelen dat hun geld goed terecht komt, is niet onopgemerkt gebleven. CliniClowns is uitgeroepen tot klantvriendelijkste goede doel van Nederland! We kregen gemiddeld een 8,14 in het grootste onafhankelijke onderzoek naar klantvriendelijkheid, uitgevoerd door MarketResponse.

Daarvoor werden 57.212 beoordelingen van 313 bedrijven verzameld. Organisaties kunnen zich hiervoor niet zelf aanmelden of hun klanten laten stemmen, iedere grote, landelijke organisatie in Nederland doet automatisch mee.

ONZE SUPPORTERS

Om ons werk te kunnen doen, is vrijwillige inzet én geld nodig. Voor voldoende inkomsten doen we fondsenwervende activiteiten, zoals giftenmailings, campagnes en deur-tot-deurwerving.

Donateurs

Iedereen die ons in 2022 financieel gesteund heeft: hartelijk bedankt! Eind 2022 waren er maar liefst 202.179 donateurs die ons steunden met een structurele periodieke bijdrage. Zij zorgen voor een solide financiële basis om ons werk te kunnen doen. Daarnaast geven zij af en toe een eenmalige gift, net als de groep eenmalige donateurs. Ook hier zijn we erg blij mee. Een bijzondere bijdrage krijgen we van 'erflaters'. Zij hebben CliniClowns in hun testament opgenomen en zijn zo ook ná hun leven nog van betekenis voor een ander. Ook stichtingen en vermogensfondsen hebben steun gegeven om specifieke projecten uit

te voeren. Om te benadrukken hoe blij we zijn met elke gift, bedanken we iedere donateur waar dat mogelijk is. We inspireren via mails, kaartjes en ons donateursblad **LACH!**

Actievoerders

Een jongen die op school cupcakes verkoopt voor het goede doel, iemand die collega's uitdaagt voor een sportief sponsorevenement, een jarige die familie vraagt om als verjaardagscadeau te doneren aan CliniClowns: elke actie is voor ons van grote waarde en waarderen we enorm.

Een paar mooie voorbeelden:

- * Er was een ware run op de inschrijvingen voor de tiende editie van de Alpentocht. Dit keer werd in Italië de Stelvio beklommen. De 650 deelnemers haalden samen **€ 535.627,-** op.
- * Maarten Bos, één van onze vrijwilligers, startte met zijn collega's de In Serious Business-actie. Aan het einde van het jaar kregen relaties een cadeautje met daarin een rode neus en de uitdaging een foto op social media te plaatsen met daarbij een link naar de actie. Voor elke post doneerden ze aan CliniClowns, **€ 2.005,50** in totaal!
- * De Noordkaap Challenge is behalve een mooi avontuur een fundraiser. Tijdens hun jacht naar het Noorderlicht tikken teams challenges af en laten ze zich sponsoren voor een goed doel. Evert van Manen en Dirk Ockhuizen kwamen in actie als team Fortes for CliniClowns en haalden zo **€ 22.529,25** op.

Organisaties

Maatschappelijk verantwoord ondernemen is steeds belangrijker voor bedrijven. Als partner van een goed doel kun je je maatschappelijke en zakelijke doelen op een mooie manier verbinden én het zorgt voor positieve energie en meer betrokkenheid binnen het bedrijf. Ook in 2022 wisten veel bedrijven CliniClowns weer te vinden.

Eén van de bijzondere samenwerkingen:

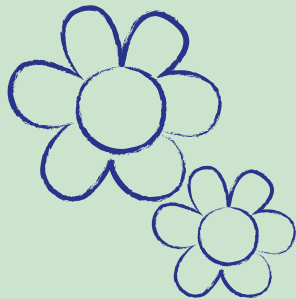
Na een interne veiling van IT-apparatuur onder het personeel kregen we van Lenovo, onze IT-partner, een donatie van maar liefst **€ 83.253,20!** Ook mochten we kosteloos gebruikmaken van hun IT-expertise. Daarnaast nam een team medewerkers van Lenovo deel aan de Alpentocht en zamelde hiermee **€ 6.000,-** voor ons in.

Vrijwilligers

Onze vrijwilligers zijn onmisbaar. Zowel het Webcare Team, dat actief contact onderhoudt met onze achterban, als de mensen in het veld. In 2022 werden de coronamaatregelen opgeheven. Vrijwilligers konden eindelijk weer op pad en dat deden ze vol enthousiasme:

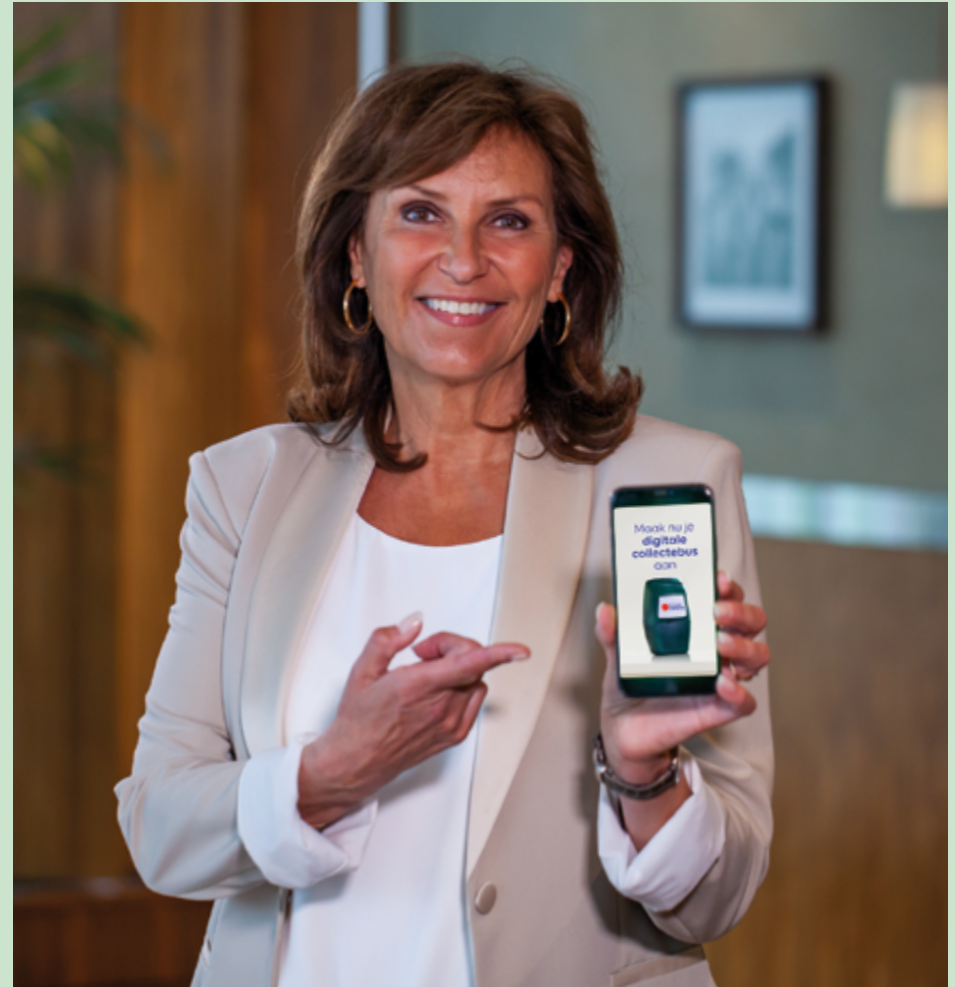
- * Ze namen vele cheques in ontvangst en waren aanwezig om het startschot te geven bij sponsorlopen.
- * Op scholen en bij bedrijven en verenigingen gaven ze voorlichting over ons werk.
- * Om de Alpentocht in Italië – met meer dan 600 deelnemers – soepel te laten verlopen ging een team van 30 vrijwilligers mee. Zonder hen was dit event niet mogelijk geweest. Zij hebben er mede voor gezorgd dat het een succesvolle editie werd.
- * Ze ondersteunden bij het Zomerfestival van Stichting Vluchtelingenwerk, waar onze clowns speelden.
- * Een aantal vrijwilligers hielp bij het ontwikkelen van een nieuwe gastles voor basisscholen. Met hun input zijn meerdere bijeenkomsten georganiseerd voor de vrijwilligers die de gastles geven door het hele land.
- * Ook waren er weer live-bijeenkomsten met onze vrijwilligers, zoals de vrijwilligersdag die in het teken stond van verbinding maken, de impact van ons werk overbrengen en ervaringen uitwisselen.

Ofwel: 2022 was een actief en geslaagd jaar voor en door onze trouwe en betrokken groep vrijwilligers!

Ambassadeurs

Jack van Gelder is ambassadeur van CliniClowns. Net als Astrid Joosten, die de impact van de clowns ontdekte tijdens de bezoeken aan haar moeder in een verzorgingshuis voor mensen met dementie.

Samen sterk

Dankzij de steun van alle supporters en de zorginstellingen kunnen onze clowns bijdragen aan het welzijn van mensen met dementie, zieke kinderen en mensen met een beperking. Met elkaar – clownsteams, medewerkers en vrijwilligers – zetten we ons in om onze missie te volbrengen. Samen met de Raad van Toezicht vormen wij Stichting CliniClowns.

CliniClowns & collega's op kantoor

Eind 2022 waren 153 personen in dienst, 101 van hen als CliniClown. Onze CliniClowns zijn professionals in vaste dienst; hun werk met kwetsbare mensen vraagt om een nauwe samenwerking met (zorg) instellingen, continuïteit is daarbij een belangrijke factor. De clowns hebben een gedegen vakopleiding en vaak meerdere jaren werkervaring. Zij specialiseren zich verder in de toegepaste kunstvorm clownerie. Zo kunnen ze hun werk met zoveel mogelijk impact doen. Omdat de afgelopen jaren het verschil tussen het salaris van een startende CliniClown (met een HBO opleidingsachtergrond) en andere beroepen in de zorg (zoals bijvoorbeeld een startende IC- verpleegkundige met een vergelijkbare opleidingsachtergrond) was vergroot, is in 2022 een wijziging toegepast in de loonschaal van mensen die bij ons in dienst komen als beginnend CliniClown.

We hebben een stevige ambitie: we stoppen niet voordat we alle zieke en kwetsbare mensen in Nederland versterkt hebben met een zorgeloos moment.

Om dat voor elkaar te krijgen, is onze interne organisatie in 2022 aangepast naar holocratisch werken; een hiërarchie van doelen in plaats van een hiërarchie van mensen. In deze doelgerichte manier

van werken ontstaat gezamenlijke focus, creëren we helderheid en is er ruimte voor initiatief en samen dingen proberen. Zo blijft creativiteit stromen en kunnen we optimaal gebruik maken van ieders talenten en inzichten.

In deze organisatiestructuur werken we in cirkels met elk een eigen kerndoel. Mensen worden ingezet vanuit een rol in plaats van een functie, waardoor ze vanuit specifieke vaardigheden en expertises in verschillende cirkels kunnen bijdragen aan het kerndoel. De implementatie is in 2022 gestart en loopt door tot en met 2023.

De **Hoofdcirkel** heeft als kerndoel de wereld van zo veel mogelijk kleine en grote kwetsbare mensen positiever te maken door hen te versterken met een zorgeloos moment via de kracht van de clown, samen met onze supporters. Coen Abbenhuis is directeur van CliniClowns (en routebepaler van de hoofdcirkel) sinds 1 januari 2017 en zal in 2023 vanwege zijn pensionering zijn functie neerleggen.

De **cirkel Stakeholders** zorgt ervoor dat we kwantitatief en kwalitatief groeien. Dat doen we door continu in verbinding te staan met onze stakeholders en effectief te anticiperen en reageren op (veranderingen in) hun wensen, behoeften en ervaringen.

De **cirkel Vakmanschappen** zorgt ervoor dat we de benodigde vakmanschappen en processen in huis hebben, ingegeven door de interacties met cirkel Stakeholders, om impactvol spel, duurzame relaties met al onze stakeholders en voldoende inkomsten mogelijk te maken.

De **cirkel Mensenwerk** zorgt ervoor dat we een lerende organisatie zijn en een positieve, veilige en inspirerende plek om te werken.

De **cirkel Support** probeert ieders werk zo gemakkelijk mogelijk te maken om CliniClowns vooruit te helpen.

Vrijwilligers

Een wezenlijk onderdeel van de organisatie is onze gevarieerde groep van 100 vrijwilligers. Deze onmisbare krachten - jong en oud, man en vrouw - geven CliniClowns een gezicht, helpen met fondsenwerving en geven voorlichting en ondersteuning bij evenementen.

Raad van Toezicht

De leden van de Raad van Toezicht (RvT) zetten zich onbetaald in voor CliniClowns, voldoen aan de eisen van onafhankelijkheid en hebben ieder een eigen aandachtsgebied. De Raad houdt toezicht op het beleid van de directie (de directeur rapporteert maandelijks de stand van zaken ten aanzien van de gestelde doelen) en geeft de directie gevraagd en ongevraagd advies. In 2022 heeft de Raad zich ook beziggehouden met onder andere het jaarverslag en de jaarrekening van 2021, de beleidsplannen voor 2022 en verder, de transitie naar holocratisch werken, het profiel voor en de werving van een nieuw

RvT-lid, inkomsten in dat jaar, de ontwikkeling van fondsenwerving, de hoofddoelen en de begroting voor 2023 en met reputatiemanagement. Daarnaast is het directeursprofiel opgesteld en de procedure voor de opvolging van de directeur gestart. Ook heeft in 2022 de tweejaarlijkse evaluatie van het eigen functioneren plaatsgevonden. Met de actiepunten daaruit gaat de raad in 2023 aan de slag.

De RvT van CliniClowns kent één commissie, de auditcommissie, die bestaat uit twee leden uit de RvT (de financieel portefeuillehouder en de voorzitter). Deze auditcommissie komt twee keer per jaar samen met de directeur en de controller om, in voorbereiding op de vergade-

ring van de Raad, de financiële stand van zaken door te nemen (bij het vaststellen van de jaarrekening en bij het vaststellen van de begroting). Bij de bespreking van de jaarrekening is ook accountant Mazars aanwezig. De directeur en controller bespreken daarnaast met de voorzitter van de auditcommissie de halfjaarcijfers. De zittingstermijn van de RvT is 4 jaar, leden kunnen maximaal 2 keer worden herbenoemd. In 2022 is de Raad vijf keer samengekomen. In 2022 is, na de beëindiging van haar derde en laatste termijn, afscheid genomen van Hermine Voûte. Ze is per 1 januari 2023 opgevolgd door Renate Stam.

In 2022 bestond onze RvT uit de volgende 6 personen:

Naam	De heer F. Elion Frank Elion
Functie/vak	Lid Executive Committee VGZ
Nationaliteit	Nederlandse
Leeftijd	64 jaar
Profiel	Voorzitter; Bestuurlijk zwaargewicht en ervaren toezichthouder. Communicatief vaardig, brede ervaring op gebied van digitale transformatie, operations, klantbediening en klantbeleving, merken, positionering, reputatie, marketing & sales
Nevenfuncties	* Lid RvC VECOZO * Lid RvC Sportfondsen Bussum * Vz RvT Vier het leven
Zitting in het bestuur	Sinds 14 december 2020; einde eerste termijn 14 december 2024. In de vergadering van 13 december 2021 is de heer Elion benoemd tot voorzitter van de Raad van Toezicht.

Naam	De heer E.H.O.M. Bouwman Edwin Bouwman
Functie/vak	Management Board Member & CFO SHV Energy Commissaris Intergamma RVC
Nationaliteit	Nederlandse
Leeftijd	55 jaar
Profiel	Brede internationale ervaring in Board, RvC, RvT en in management, Duurzaamheid, HR & Talent, Finance, Technologie, Legal & Compliance, Communicatie
Nevenfuncties	geen
Zitting in het bestuur	Sinds 5 juni 2015; in de vergadering van 15 april 2019 is de heer Bouwman benoemd voor een tweede termijn. Einde tweede termijn 5 juni 2023. Ook voorzitter van de audit commissie van CliniClowns die toezicht houdt op de financiële gang van zaken.

Naam	Mevrouw I.A. von Rosenstiel-Jadoul Ines von Rosenstiel
Functie/vak	Kinderarts Rijnstate Arnhem Consulent Integrative Medicine en Leefstijlgeneeskunde Rijnstate-breed
Nationaliteit	Duitse
Leeftijd	61 jaar
Profiel	Gezondheidszorg: afkomstig uit de medische sector, liefst in bestuurlijke zin; goed netwerk in de gezondheidszorg
Nevenfuncties	* Bestuurslid en Ambassadeur Stichting Medical Checks for Children * Bestuursvoorzitter Inesfonds
Zitting in het bestuur	Sinds 26.11.2012 Einde tweede termijn 26 november 2020; in de vergadering van 14 december 2020 is mevrouw Von Rosenstiel herbenoemd voor een derde en laatste termijn.

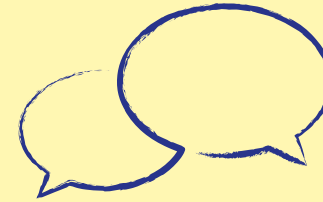
Naam	De heer P.A. Jochems Paul Jochems
Functie/vak	Directeur Expertisecentrum Advisium bij 's Heeren Loo Kinder- en jeugdpsychiater
Nationaliteit	Nederlandse
Leeftijd	61 jaar
Profiel	Gezondheidszorg: afkomstig uit de medische en psychosociale gezondheidszorg, liefst in bestuurlijke zin; goed netwerk in de gezondheidszorg
Nevenfuncties	geen
Zitting in het bestuur	Sinds 25 maart 2013 In de RvT-vergadering van 19 april 2021 is de heer Jochems benoemd voor een derde en laatste termijn tot 25 maart 2025.

Naam	Mevrouw P.H.E. Voûte Hermine Voûte
Functie/vak	Advocaat en partner bij Loyens & Loeff
Nationaliteit	Nederlandse
Leeftijd	58 jaar
Profiel	Juridisch expert binnen dit vakgebied (ervaring bij grote of middelgrote organisaties)
Nevenfuncties	* Lid Bestuur Stichting Amsterdam 750 * Lid Bestuur Right to Play Nederland
Zitting in het bestuur	Sinds 13 december 2010; in de vergadering van 4 september 2018 is mevrouw Voûte benoemd voor een derde en laatste termijn. Einde derde termijn 13 december 2022.

Naam	Mevrouw Th. I.M. van Ogtrop Thalita van Ogtrop
Functie/vak	Founder The Next Closet en co-initiator Forci
Nationaliteit	Nederlandse
Leeftijd	38
Profiel	Marketing en communicatie: bewezen expert binnen dit vakgebied. Vanuit The Next Closet altijd verantwoordelijk geweest voor(online) marketing, pr en partnerships. Vanuit Forci ook het domein dat onder haar activiteiten valt
Nevenfuncties	geen
Zitting in het bestuur	Sinds 14 september 2020 Einde eerste termijn 14 september 2024

Frank Elion

Voorzitter
Raad van Toezicht

“Met de naweeën van corona, de interne transitie naar holacratisch werken en de effecten van inflatie en gedaald consumentenvertrouwen was 2022 een uitdagend jaar voor de organisatie. Uitdagingen die voortvarend zijn aangegaan. Als raad kijken we al met al terug op een positief jaar. Nieuwe speelgroepen zijn omarmd, er zijn veel meer mensen met dementie bereikt, het meerjarenbeleid is aangescherpt en er is een duidelijke verdere professionalisering van de organisatie doorgevoerd. Ook is 2022 financieel heel positief afgesloten, met name door de grote stijging in inkomsten uit nalatenschappen. De inzet en bevlogenheid van alle betrokkenen bij CliniClowns is voortdurend voelbaar en merkbaar.

Complimenten aan iedereen voor de inzet! Dit geeft de Raad zeker vertrouwen voor het komende jubileumjaar. We zien uit naar wat 2023 ons gaat brengen.”

Verantwoord aan het werk

Als goed doel is het van belang verantwoording af te leggen aan de samenleving en scherp te blijven op hoe we ons werk doen. Twee vragen staan daarbij centraal: doen we de goede dingen en doen we de dingen goed?

Om deze vragen te beantwoorden, monitoren we de kwaliteit van onze diensten. We vragen mensen die CliniClowns hebben ontmoet naar hun ervaring en de betekenis van ons werk en gaan regelmatig in gesprek met kinderen, hun ouder(s) of verzorger(s) en (familie van) mensen met dementie, maar ook met onze donateurs en zorgpartners. Zo kunnen we ons werk afstemmen op de behoeften van de mensen voor wie we spelen. Onze wens is steeds beter te weten hoe we samen kunnen optrekken om ons doel te verwezenlijken.

Samen meer impact

Ook dit jaar zijn we bewust op zoek gegaan naar partijen die ons kunnen helpen met het verbeteren van ons werk. Een aantal voorbeelden:

- * Behoefteonderzoek onder superfans (veelgebruikers) van de CliniClowns App naar de impact van het online contact tussen clowns en kind.
- * Het donateurspanel is gevraagd naar hun kijk op voor ons belangrijke kwesties.
- * Evaluatie van onze merkpositie en campagnes aan de hand van de Kien Goede Doelen Monitor.
- * Samen met Leyden Academy, ZuidOostZorg en Amsta is onderzocht wat er nodig is in de samenwerking tussen de zorginstelling en CliniClowns om bij te dragen aan de kwaliteit van de zorg voor mensen met dementie. Zorgmedewerkers, familieleden, clowns en onderzoekers gingen in meerdere bijeenkomsten met elkaar in gesprek. De belangrijkste conclusie: het is essentieel voor zorg-professionals en familieleden om te weten wie de mens achter de rode neus is. Het kennen van de intenties, motivatie en ervaring van de clownsprofessional heeft directe invloed op de speelruimte die clowns krijgen en daarmee op wat clowns kunnen toevoegen aan de kwaliteit van zorg voor mensen met dementie.
- * Op verzoek van VluchtelingenWerk Nederland en het COA (Centraal Orgaan opvang asielzoekers) heeft CliniClowns op meerdere plekken gespeeld in de noodopvang voor vluchtelingen. Op de locatie in Farmsum is een pilot van vijf weken gestart. De wens van het COA: kinderen door spel ruimte bieden om tot rust te komen, veiligheid te ervaren en samen op te trekken. Onderzoek toonde aan dat kinderen genieten van het spel en het daarna samen naspelen, tieners en ouders ontspannen en allen leren ze spelenderwijs de Nederlandse taal. Naarmate de weken verstreken, was er meer onderling contact tussen de bewoners.
- * Al vijf jaar werkt CliniClowns intensief samen met de PI-school Professor Waterink West in Amsterdam, voor kinderen met ontwikke-

lingsproblematiek, waaronder autisme. Directeur Joosje Stumpel geeft in het evaluatieverslag de waarde aan: 'Het aanbod in het clownspel gaat uit van de algemene behoeften van jonge kinderen. Hierdoor kunnen ook kinderen met autisme oefenen met contact maken, improviseren, veranderen van spel en omgaan met overgangen. Dit heeft een positieve impact op de beweeglijkheid van het denken, de motoriek, het omgaan met emoties en de omgang met elkaar. Voorwaarde om dit te bereiken is dat de school en de clowns in nauw contact staan met elkaar, dat men elkaars werk kent en dat leerkrachten begrijpen hoe de clowns kunnen worden ingezet. De herhaling van spel met bekende clowns is ook voor de kinderen van groot belang.'

- * Wereldwijd werken duizenden professionele spelers aan het vergroten van het welbevinden van kwetsbare mensen in onder andere zorginstellingen, vluchtelingenkampen en op scholen. Als (bestuurs) lid van The European Federation of Healthcare Clown Organizations wisselen we kennis uit met andere healthcare clownsorganisaties. Van 20 t/m 22 april was CliniClowns Nederland host van de Healthcare Clowning International Meeting, met gemiddeld 320 clowns per dag uit 35 verschillende landen en tientallen andere deelnemers zoals artsen, verpleegkundigen, pedagogisch medewerkers, verzorgenden, onderzoekers en fondsenwervers. Het thema: Connecting worlds, connecting people, changing spaces. Het was een groot succes. De interessante sprekers en workshops hebben een stevige impuls gegeven aan het vergroten van de impact van healthcare clowning voor kwetsbare mensen.

Kwaliteitslabel

Als lid van The European Federation of Healthcare Clown Organizations hebben we het EFHCO-kwaliteitslabel (voor clownsorganisaties die voldoen aan strikte artistieke, financiële en organisatorische eisen).

Privacy

We respecteren de privacy van onze (potentiële) donateurs, vrijwilligers, samenwerkingspartners, actievoerders en bezoekers van de App en website. Persoonlijke gegevens worden dan ook zorgvuldig behandeld en beveiligd, volgens de eisen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Nieuwe regelgeving voor het benaderen van klanten per telefoon, mail en post zijn opgenomen in alle werkprocessen. We monitoren deze processen constant.

Risicomanagement

Elk jaar onderzoeken we of de risico's in onze bedrijfsrisicoanalyse nog gelden, of hiervoor genomen maatregelen goed worden toegepast en of deze de risico's voldoende afdekken. De directie heeft vastgesteld dat CliniClowns aan haar verplichtingen van dit en komend jaar kan voldoen.

Eind 2022 zijn opnieuw voor de strategische risicoanalyse diverse aspecten van een risico-inventarisatie doorgenomen die van belang (kunnen) zijn voor CliniClowns. Daaruit is een aantal voor CliniClowns relevante onderscheiden risico's geïdentificeerd. In hoofdlijnen betreft het externe risico's, operationele risico's en risico's op personeelsgebied, finance & control en processen & systemen.

- * Externe risico's. Vooral door politiek-economische ontwikkelingen en ontwikkelingen op het gebied van gezondheid (bijvoorbeeld corona). Risico's op dit vlak kunnen de donatiebereidheid negatief beïnvloeden. Zodra die zich voordoen, passen we onze werkwijze aan en/of voeren we kostenaanpassingen door. Ook werken we met betrekking tot

belangenbehartiging waar mogelijk actief samen met Goede Doelen Nederland.

* CliniClowns is geheel afhankelijk van giften. De afgelopen jaren zijn de inkomsten stabiel, vooral door de grote achterban van trouwe donateurs. Om dat zo te houden, besteden we veel aandacht aan informeren over wie we zijn en wat we doen, en aan een goede relatie met onze donateurs, partners en vrijwilligers. Daling van de inkomsten kunnen we opvangen door middel van reserves. Externe risico's kunnen invloed hebben op de continuïteit van CliniClowns. De risicobereidheid is gemiddeld. In 2022 heeft het risico (oorlog Oekraïne, hoge inflatie en verlaagd consumentenvertrouwen) zich voorgedaan, met als gevolg een lichte stagnatie in de donatiebereidheid, eind 2022. Dit is in 2023 mogelijk ook het geval. Hierdoor zijn extra werfinspanningen en bepaalde kostenreducties doorgevoerd.

* Operationele risico's. Vooral op het vlak van reputatieschade, ontwikkeling inkomsten via straatwerving of door-to-doorwerving, personele ontwikkelingen en veranderingen binnen zorginstellingen.

- Reputatieschade heeft invloed op het imago van CliniClowns en een negatieve invloed op de opbrengsten en het resultaat. De kern van het werk van CliniClowns is contact tussen kind en clown en contact tussen clown en mensen met een beperking of dementie. Omdat onze risicobereidheid op dit vlak laag is, is het integriteitsbeleid aangescherpt en tekenen alle clowns een gedragscode waarin exact beschreven staat wat de regels zijn wat betreft de doelgroep, geheimhouding, hygiëne, veiligheid en de zorginstelling. Elke vijf jaar moeten alle medewerkers (inclusief Raad van Toezicht en vrijwilligers) een nieuwe Verklaring Omtrent het Gedrag aanvragen bij het Ministerie van Justitie en die aan ons afgeven. In 2022 heeft het risico zich niet voorgedaan.
- CliniClowns volgt qua gedragscode als het gaat om werving de richtlijnen van de Code voor Fieldmarketing en is aangesloten bij het CBF, Goede Doelen Nederland en DDMA. In 2022 heeft het risico zich niet voorgedaan.

- Op personeelsgebied liggen risico's vooral op het vlak van kwalitatieve en kwantitatieve bezetting en integriteit. Daarom is gekozen voor strategische personeelsplanning met oog voor kritieke sleutelfuncties, zijn het integriteitsbeleid en de klokkenluidersregeling aangepast, passen we waar nodig een 4 ogenprincipe toe en is het thuiswerkbeleid aangepast. In 2022 heeft het risico zich niet voorgedaan.
- Op het vlak van zorginstellingen zijn er continu veranderingen om in onze werkzaamheden rekening mee te houden. Het risico kan zijn dat we er daardoor niet kunnen zijn voor onze speelgroepen. Daarom besteden we veel aandacht aan relatiemanagement en passen waar nodig onze werkzaamheden aan om er wel voor onze speelgroepen te kunnen zijn. In 2022 heeft het risico zich niet voorgedaan.

* Finance & control risico's liggen vooral op het vlak van verantwoording en fraude.

- Voor onze externe verslaggeving is wet- en sectorspecifieke regelgeving van toepassing. Onze risicobereidheid hierbij is laag. Daarom worden via brancheorganisatie GDN nieuwe ontwikkelingen op dit gebied continu gevolgd. Voor specifieke vraagstukken nemen medewerkers deel aan workshops of wordt externe expertise ingehuurd. Het risico heeft zich in 2022 niet voorgedaan.
- CliniClowns hanteert een zerotolerancebeleid bij fraude en alle andere vormen van (illegaal) ongewenst gedrag. We realiseren ons dat een risicobereidheid van nul niet garandeert dat elke overtreding

kan worden uitgesloten. Daarom is de bereidheid 'zeer laag tot nul'. Medewerkers en vrijwilligers moeten zich ervan bewust zijn dat frauduleus gedrag, al dan niet in verband met hun functie als medewerker of vrijwilliger, in strijd is met de wet en met algemeen aanvaarde normen van goed gedrag. CliniClowns zal passende maatregelen nemen als er onder haar naam sprake is van frauduleus gedrag. CliniClowns heeft een anti-frauderegeling waarin aandacht wordt besteed aan preventieve maatregelen, meldingsprocedures en eventueel te nemen maatregelen. Deze maakt deel uit van het integriteitsbeleid van CliniClowns. Het risico heeft zich in 2022 niet voorgedaan.

- * Processen- en systemen risico's liggen vooral op het vlak van uitval van ICT-systemen en aanvallen op onze cybersecurity.
 - Wat betreft systemen is onze risicobereidheid laag. Om dat te waarborgen zijn we overgestapt naar nieuwe systemen op het vlak van HR, Finance en marketing, zijn strikte back-up procedures ingevoerd, is overgegaan op cloud-oplossingen en wordt gebruik gemaakt van externe expertise. In 2022 heeft het risico zich niet voorgedaan.
 - Wat betreft cybersecurity is onze risicobereidheid laag. Om dat te waarborgen zijn audits uitgevoerd (en aanbevelingen daaruit doorgevoerd), worden deze audits periodiek herhaald, is een cybersecurity officer aangesteld en wordt het beleid vormgegeven mocht dit risico zich voordoen. In 2022 heeft het risico zich niet voorgedaan.

Om bovenvermelde risico's ook bedrijfseconomisch verantwoord te kunnen beheersen, worden de eventuele consequenties en/of te nemen maatregelen afgedekt door de continuïteitsreserve. De hoogte daarvan is zo vastgesteld dat bij een eventuele discontinuïer van CliniClowns de daaruit voortvloeiende kosten afdoende zijn afgedekt.

Integriteitsbeleid

CliniClowns heeft integriteit hoog in het vaandel staan. Het CliniClowns integriteitsbeleid bevat de onderdelen Gedragscode en Protocollen voor naleving (Anti-frauderegeling, Klachtenregeling Ongewenst Gedrag en de Klokkenluidersregeling) en hangt samen met de Meldprocedure (Vermeende) Integriteitsschending voor externen. Door middel van tussentijdse evaluaties worden er, daar waar nodig, aanpassingen op het beleid doorgevoerd. In 2022 zijn er op bovenvermelde vlakken geen meldingen geweest.

Inclusie, diversiteit en gelijkwaardigheid

CliniClowns wil een organisatie zijn waarin iedereen zich herkent, welkom en gezien voelt en zich kan ontwikkelen. Een cultuur waarin verschillen in eigenschappen worden opgezocht, uitgelicht, positief worden gewaardeerd en ingezet voor zowel het gemeenschappelijke resultaat als het werkplezier. We investeren in inclusieve besluitvorming, het beter en effectiever aanspreken van mensen met diverse achtergronden op de arbeidsmarkt, een veilige cultuur en role modelling in de gehele organisatie. Eén van de belangrijke stappen die we in 2022 hebben gezet is de overgang naar holacratisch werken.

Duurzaamheid

Duurzaamheid heeft onze toenemende aandacht. De ligging van ons pand, centraal in het land en vlak bij een station, is een bewuste keuze en stimuleert OV-gebruik voor een bezoek aan ons pand, voor zowel medewerkers als gasten. Onze belangrijkste bijdrage op het gebied van duurzaamheid was het terugbrengen van het gasverbruik in ons kantoorpand met 37%. De hoge energieprijzen waren een extra trigger om deze besparing te realiseren. Er zijn diverse maatregelen genomen, waaronder de thermostaat lager instellen, installaties beter inregelen en wekelijkse monitoring hiervan. De intentie is om in 2023 opnieuw een energiebesparing te realiseren en ook op andere vlakken onze bijdrage aan een duurzame samenleving inzichtelijk en concreet te maken.

FINANCIËN

Inkomsten

Onze inkomsten zijn in 2022 gestegen, van € 15,9 miljoen in 2021 naar € 17,5 miljoen in 2022. De totale uitgaven zijn eveneens gestegen, van € 15,8 miljoen in 2021 naar € 16,7 miljoen in 2022. Onze inkomsten komen hoofdzakelijk uit fondsenwerving bij particulieren en bedrijven, loterijorganisaties, organisaties zonder winststreven en vanuit het saldo financiële baten en lasten.

Fondsenwerving bij particulieren en bedrijven

De inkomsten via particulieren waren in 2022 € 15.519.533. Dat was € 1.612.017 meer dan in 2021. Dit komt met name door een stijging van € 1.486.171 ten opzichte van 2021 van inkomsten via nalatenschappen. Totaal is er in 2022 € 2.541.912 ontvangen uit nalatenschappen, in 2021 was dat € 1.055.741.

Bij de zakelijke markt werd € 1.294.880 opgehaald. Dat is een stijging van 11 % ten opzichte van 2021. Deze stijging komt hoofdzakelijk door de inkomsten vanuit de Alpentocht.

Baten van loterijorganisaties

Spelers van de VriendenLoterij kunnen sinds 2007 de helft van de lotprijs aan CliniClowns doneren. Dat leverde in 2022 € 130.478¹ op (tegenover € 132.155 in 2021). De totale inkomsten in 2022 van loterijorganisaties waren € 454.725. Het betreft hier de inkomsten vanuit de VriendenLoterij en van de Loterij Lot of Happiness. Begroot was een totaalbedrag van € 400.000.

Baten van andere organisaties zonder winststreven

Diverse giften van vermogensfondsen leverden € 94.955 op (tegenover € 190.073 in 2021). Begroot was een bedrag van € 100.000. Dit is een sterke daling ten opzichte van het resultaat 2021. Een klein aantal vermogensfondsen, die in 2021 een substantiële bijdrage hebben geleverd, hebben hier in 2022 niet voor gekozen zoals in de begroting 2022 al was voorzien.

Saldo van financiële baten en lasten

Het saldo financiële baten en lasten was € -8.727 (tegenover € -27.956 in 2021). Deze sterke stijging van het resultaat is rechtstreeks het gevolg van de aanpassingen in het negatieve rentebeleid van de diverse bancaire instellingen waar onze liquide middelen zijn ondergebracht. De beleggingsportefeuille bestaat zuiver uit Nederlandse staatsobligaties. Onze portefeuille is zo opgebouwd dat we geen koersrisico lopen². Er zijn in 2022 geen aan- of verkopen geweest. Aangezien de resterende obligatie een looptijd korter dan 1 jaar heeft, is deze verantwoord onder de kortlopende vorderingen.

Stichting CliniClowns Nederland heeft een Treasurystatuut waarin de door de Raad van Toezicht vastgestelde regelgeving vermeld staat inzake de financiële vaste activa.

¹ Hiervan is een bedrag van -1.347 geboekt in boekjaar 2023.

² De staatsobligaties worden gewaardeerd op basis van de geamortiseerde kostprijs, waardoor het behalen van een negatief koersresultaat niet meer mogelijk is.

Uitgaven

Waar ging je euro naartoe?

Van elke euro die we in 2022 uitgaven is **75 cent** besteed aan doelstellingswerk, **21 cent** aan werving en **4 cent** aan beheer en administratie. Begroot was een verdeling van respectievelijk 74 cent, 22 cent en 4 cent.

Kosten doelstellingswerk

Het doelstellingswerk³ kostte in 2022 € 12.544.684 (begroot was € 12.514.000). Ten opzichte van 2021 is dit een stijging van 9,0%. Deze stijging wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de sterk stijgende inflatie in 2022. De ontmoetingsaantallen zijn in 2022 nagenoeg gelijk aan 2021. In 2022 waren dit er 141.991, in 2021 144.882.

Wervingskosten

Aan werving werd € 3,5 miljoen uitgegeven (begroot € 3,8 miljoen). Een daling van 5,8% ten opzichte van het jaar ervoor. Het CBF-percentage⁴ was in 2022 20,2% (begroot 23,2%). Dit is 3,3% lager dan in 2021.

Beheer en administratie

3,9% van de uitgaven betrof beheer en administratie (begroot 3,7%). Dit is gelijk aan 2021. De norm die CliniClowns stelt is maximaal 5%, daar voldeden we ruimschoots aan.

Onze reserves

De totale reserves bedroegen in 2022 € 10,1 miljoen. Daarbinnen is de continuïteitsreserve vastgesteld op € 5,5 miljoen. De continuïteitsreserve is gevormd voor de dekking van de mogelijke risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat de stichting ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen.

Buiten de continuïteitsreserve zijn er nog twee bestemmingsreserves:

- De bestemmingsreserve ten behoeve van financiering activa, ultimo 2022 € 2 miljoen, is bestemd voor de eigen middelen die zijn aangewend ten behoeve van activa benodigd voor de bedrijfsvoering of activa ter realisering van de doelstelling.
- De bestemmingsreserve ten behoeve van doelstellingen, ultimo 2022 € 2,6 miljoen, is bestemd voor de realisatie van de doelstellingen van CliniClowns.

Personeel

Op 31-12-2022 waren er 115 mensen in dienst (82,54 FTE, begroot 82,25 FTE) die zich rechtstreeks inzetten voor ons doelstellingswerk. Er waren 38 mensen in dienst ter ondersteuning (34,10 FTE, begroot 34,69 FTE). Het percentage ziekteverzuim was 7,4%. Medewerkers van CliniClowns worden betaald conform de richtlijnen en de salaristabel van de CliniClowns AVR. Voor de directiebeloning past CliniClowns de beloningsregeling van Goede Doelen Nederland toe. De leden van de Raad van Toezicht voeren hun werkzaamheden onbetaald uit.

³ Het realiseren van alle ontmoetingen tussen clown en kind of mensen met dementie, inclusief het invullen van alle randvoorwaarden en het geven van voorlichting.

⁴ De totale wervingskosten als percentage van de som van de geworven baten.

De toekomst

In het jubileumjaar 2023 zetten we natuurlijk weer vol energie in op het versterken van zo veel mogelijk kwetsbare kleine en grote mensen met een zorgeloos moment via de kracht van onze clowns.

We zijn ambitieus. We willen er op meer plekken zijn. We willen bij meer instellingen spelen waar mensen met dementie wonen en waar mensen met een beperking zijn. Tegelijkertijd willen we nog nauwer samenwerken met onze partners in de zorg, ook in de ziekenhuizen, omdat we geloven dat we dan meer positieve impact maken.

Die impact willen we ook vergroten op een heel nieuwe manier: door anderen te helpen te leren van onze clowns. Daarom staat 2023 in het teken van "De kunst van contact". We ontsluiten de CliniClowns methode voor mensen die in hun beroep dagelijks te maken hebben met kwetsbare mensen. En dat zijn er steeds meer. We ontwikkelen trainingen voor de zorg en voor bedrijven. We doen er alles aan om de reikwijdte van positieve aandacht nog wat groter te maken.

Begroting 2023

BATEN

Baten van particulieren	14.455.000
Baten van bedrijven	1.410.000
Baten van loterijorganisaties	340.000
Baten van organisaties zonder winstoogmerk	150.000

Som van de geworven baten **16.355.000**

Saldo verkoop artikelen/diensten	25.000
Overige baten	20.000

Som der baten **16.400.000**

LASTEN

Besteed aan doelstellingen

* Voorlichting en educatie	2.530.000
* Doelstelling	9.919.000

Wervingskosten

* Werving	3.742.000
-----------	-----------

Beheer en administratie

* Kosten beheer en administratie	711.000
----------------------------------	---------

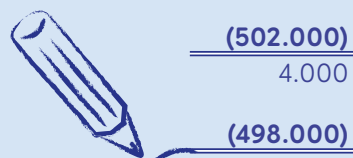
Som der lasten **16.902.000**

Saldo voor financiële baten en lasten **(502.000)**

Saldo financiële baten en lasten	4.000
----------------------------------	-------

Saldo van baten en lasten **(498.000)**

Totaal wervingskosten in % van de som van de geworven baten	22,9%
Totaal kosten doelstelling in % van de som van de baten	75,9%
Totaal besteed aan doelstelling in % van de som van de lasten	73,7%
Totaal kosten beheer en administratie in % van de som van de lasten	4,2%

Jaarrekening 2022

Balans per 31 december 2022

(Na voorstel resultaatbestemming)

ACTIVA	2022	2021
(in euro's)	€	€
Vaste activa		
Immateriële vaste activa (1)	777.384	192.451
Materiële vaste activa (2)	1.176.756	1.340.814
	1.954.140	1.533.265
Financiële vaste activa (3)	-	349.777
Vlottende activa		
Vorraden (4)	74.988	100.559
Vorderingen (5)	3.133.099	972.615
Liquide middelen (6)	6.409.935	8.051.027
TOTAAL ACTIVA	11.572.162	11.007.243

PASSIVA	2022	2021
(in euro's)	€	€
Reserves en fondsen		
Reserves (7)		
Continuïteitsreserve	5.500.000	5.100.000
Bestemmingsreserves	4.630.312	4.219.840
	10.130.312	9.319.840
Kortlopende schulden (8)	1.441.850	1.687.403
TOTAAL PASSIVA	11.572.162	11.007.243

Staat van baten en lasten over 2022

	Boekjaar 2022	Begroting 2022	Boekjaar 2021
(in euro's)	€	€	€
BATEN (9)			
- Baten van particulieren (9.1)	15.519.533	14.460.000	13.907.516
- Baten van bedrijven (9.2)	1.294.880	1.400.000	1.170.282
- Baten van loterijorganisaties (9.3)	454.725	400.000	569.899
- Baten van andere organisaties zonder winststreven	94.955	100.000	190.073
SOM VAN DE GEWORVEN BATEN	17.364.093	16.360.000	15.837.770
- Baten als tegenprestatie voor de levering van producten (9.4)	10.600	23.000	21.147
- Overige baten	151.237	75.000	2.279
SOM VAN DE BATEN	17.525.930	16.458.000	15.861.196
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen (10)			
- Voorlichting en educatie	2.557.965	2.806.000	2.477.128
- Kind- en ouderenwerk	9.986.719	9.708.000	9.034.647
Wervingskosten (10)	3.502.141	3.798.000	3.716.651
Kosten beheer en administratie (10)	659.906	626.000	619.930
SOM VAN DE LASTEN	16.706.731	16.938.000	15.848.356
SALDO VOOR FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	819.199	(480.000)	12.840
- Saldo van financiële baten en lasten (11)	(8.727)	(18.000)	(27.956)
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	810.472	(498.000)	(15.116)

	Boekjaar 2022	Boekjaar 2021
BESTEMMING SALDO 2022	€	€
Dotatie aan continuïteitsreserve	400.000	250.000
Dotatie aan bestemmingsreserves	410.472	(265.116)
	810.472	(15.116)

	Boekjaar 2022	Begroting 2022	Boekjaar 2021
RATIO'S			
Totaal wervingskosten in % van de som van de geworven baten	20,2	23,2	23,5
Totaal kosten beheer en administratie in % van de som van de lasten	3,9	3,7	3,9
Totaal kosten doelstelling in % van de som van de baten	71,6	76,0	72,6
Totaal besteed aan doelstelling in % van de som van de lasten	75,1	73,9	72,6

Kasstroomoverzicht 2022

	2022	2021
(in euro's)	€	€
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN		
Resultaat	810.472	(15.116)
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	364.833	660.829
Waardemutatie effecten	349.777	(226)
Veranderingen in werkkapitaal:		
- mutatie vorderingen	(2.160.484)	153.473
- mutatie voorraden	25.571	1.301
- mutatie kortlopende schulden	(245.553)	359.621
	(2.380.466)	514.395
Kasstroom uit operationele activiteiten	(855.384)	1.159.882
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN		
Investeringsen vaste activa	(785.708)	(717.459)
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	(785.708)	(717.459)
Netto kasstroom	(1.641.092)	442.423
Geldmiddelen 1 januari	8.051.027	7.608.604
Geldmiddelen 31 december	6.409.935	8.051.027

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Stichting CliniClowns Nederland is statutair gevestigd op de Soesterweg 300A, 3812 BH Amersfoort en is ingeschreven bij het Handelsregister Kamer van Koophandel onder nummer: 41212043.

De jaarrekening is opgesteld volgens de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 Fondsenwervende organisaties, aangevuld met de vereisten van het Centraal Bureau Fondsenwerving.

De jaarrekening is opgemaakt op 24 april 2023.

Oordelen en schattingen

Bij de toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt Stichting CliniClowns Nederland zich diverse oordelen en schattingen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, worden de belangrijkste oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen toegelicht bij de van toepassing zijnde posten.

Salderen

Een actief en een post van het vreemd vermogen worden gesaldeerd in de jaarrekening opgenomen uitsluitend indien en voor zover:

- * een deugdelijk juridisch instrument beschikbaar is om het actief en de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen; en
- * het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen.

Materiële en immateriële vaste activa

Een (im)materieel vast actief wordt in de balans opgenomen als:

- * het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen die een actief in zich bergt, zullen toekomen aan Stichting CliniClowns Nederland; en
- * de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De materiële en immateriële vaste activa voor de bedrijfsvoering en doelstelling worden gewaardeerd tegen de kostprijs (verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs) verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardevermindering-verliezen. In deze kostprijs worden de kosten van groot onderhoud opgenomen zodra deze kosten zich voordoen en aan de activeringscriteria is voldaan.

De boekwaarde van de te vervangen bestanddelen wordt dan als gedesinvesteerd beschouwd en ineens ten laste van de staat van baten en lasten gebracht. Een

materieel vast actief wordt niet langer in de balans opgenomen na vervreemding of wanneer geen toekomstige prestatie-eenheden van het gebruik of de vervreemding worden verwacht. De bate of last die voortvloeit uit de desinvestering wordt in de staat van baten en lasten verwerkt.

De afschrijving is lineair en gebaseerd op de verwachte gebruiksduur rekening houdend met de restwaarde.

Financiële vaste activa

Effecten:

Gekochte obligaties die tot het einde van de looptijd worden aangehouden, worden na de eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode. Het is de intentie om de obligaties aan te houden tot het einde van de looptijd.

Baten en lasten van obligaties gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden in de winst-en verliesrekening verwerkt zodra de beleggingen aan een derde worden overgedragen of als sprake is van een bijzondere waardevermindering, alsmede via het amortisatieproces.

Voorraden

De in voorraad zijnde artikelen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere directe opbrengstwaarde.

De verkrijgingsprijs wordt bepaald op grond van de First-in, First-out-regel.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs minus een eventuele benodigde voorziening voor oninbaarheid. Die wordt individueel bepaald op basis van de ouderdom van de openstaande vorderingen en verminderd met mogelijk te compenseren verschuldigde bedragen aan de betreffende debiteur.

Bijzondere waardevermindering van activa

Stichting CliniClowns Nederland beoordeelt op elke balansdatum of een actief of een groep van activa een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Voor alle categorieën financiële activa die tegen (geamortiseerde) kostprijs worden gewaardeerd, wordt bij aanwezigheid van objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen, de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardevermindering bepaald en in de staat van baten en lasten verwerkt.

Liquide middelen

Onder liquide middelen worden verstaan kasmiddelen en de tegoeden op bank-rekeningen. Deposito's worden onder liquide middelen opgenomen indien zij in feite

- zij het eventueel met opoffering van rentebaten - ter onmiddellijke beschikking staan. Liquide middelen die (naar verwachting) langer dan twaalf maanden niet ter beschikking staan van Stichting CliniClowns Nederland, worden als financiële vaste activa gerubriceerd.

Reserves en fondsen

De reserves en fondsen van de stichting worden ingedeeld in verschillende reserves en fondsen.

Continuïteitsreserve

Een continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat Stichting CliniClowns Nederland ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen.

Bestemmingsreserves

Aan deze van het vermogen afgezonderde reserves is door de directie van de stichting onder goedkeuring van de Raad van Toezicht een in de jaarrekening omschreven bestedingsmogelijkheid gegeven. Deze ligt in het verlengde van de doelstelling van de stichting.

De Stichting heeft twee bestemmingsreserves gevormd:

- De bestemmingsreserve ten behoeve van financiering activa is bestemd voor de eigen middelen die zijn aangewend ten behoeve van activa benodigd voor de bedrijfsvoering of activa ter realisering van de doelstelling.
- De bestemmingsreserve ten behoeve van doelstellingen is bestemd voor de realisatie van de doelstellingen van Stichting CliniClowns Nederland.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. In principe tegen contante waarde, tenzij het verschil met waardering tegen de nominale waarde niet materieel is.

Kortlopende schulden

Bij de eerste opname van kortlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde. In geval de vervolgwaaardering niet tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten plaatsvindt, wordt bij de eerste waardering de reële waarde verminderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten.

Pensioenen

Stichting CliniClowns Nederland heeft haar pensioenregeling ondergebracht bij ASR met een beschikbare premieregeling. Stichting CliniClowns Nederland is uitsluitend verplicht tot betaling van de vastgestelde premies. In geen geval is er een verplichting tot bijstorting of recht op teruggave/premiekorting. De te betalen premie wordt als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Te betalen premie dan wel de vooruitbetaalde premie per jaareinde wordt als overlopend passief respectievelijk overlopend actief verantwoord.

Leasing

De beoordeling of een overeenkomst een lease bevat, vindt plaats op grond van de economische realiteit op het tijdstip van het aangaan van het contract. Het contract wordt aangemerkt als een leaseovereenkomst als de nakoming van de overeenkomst afhankelijk is van het gebruik van een specifiek actief of de overeenkomst het recht van een specifiek actief omvat.

De stichting als lessee

Er is bij Stichting CliniClowns Nederland alleen sprake van operational leasing, waarbij de leasebetalingen lineair over de leaseperiode ten laste van de staat van baten en lasten worden gebracht.

Grondslagen van resultaatbepaling

Ontvangsten en uitgaven worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Bij de toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. Dit houdt in dat in de balans rekening wordt gehouden met de aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn of worden ontvangen, dan wel betaald. Alle opbrengsten worden voor het bruto bedrag onder de baten opgenomen, tenzij uitdrukkelijk anders vermeld. Kosten die nodig zijn om bepaalde baten te realiseren, worden in de staat van baten en lasten als last gepresenteerd.

Baten

Onder baten wordt verstaan de gedurende het boekjaar van sponsors, donateurs en 'vrienden van CliniClowns' ontvangen c.q. toegezegde gelden, alsmede de (netto) baten wegens de verkoop van artikelen. De uit nalatenschappen toegezegde legaten etc. worden in de baten verantwoord op het moment dat de omvang voldoende betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Giften in natura

Baten in de vorm van goederen of diensten worden gewaardeerd tegen de reële waarde (voor zover deze betrouwbaar kan worden vastgesteld en materieel is) en tegen die reële waarde verwerkt in de staat van baten en lasten.

Baten uit nalatenschappen

Baten uit nalatenschappen worden voor tussen de 80% en 100% opgenomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld middels een individuele toetsing. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het boekjaar waarin ze worden ontvangen verantwoord als baten uit nalatenschappen, voor zover deze niet reeds in een voorgaand boekjaar zijn verantwoord. Verkrijgingen belast met vruchtgebruik worden geactiveerd voor zover wordt voldaan aan de activeringscriteria.

Resultaat verkoop artikelen / diensten

Bij verkoop van artikelen wordt in de staat van baten en lasten de brutowinst verantwoord. De brutowinst is de netto omzet verminderd met de kostprijs van de verkochte artikelen. Onder de netto omzet wordt verstaan de opbrengst onder aftrek van kortingen en over de omzet geheven belastingen. Onder de kostprijs wordt verstaan de inkoopwaarde van de goederen, verhoogd met de op de inkoop en verkoop drukkende directe (aan derden betaalde) verwervingskosten. De door Stichting CliniClowns Nederland in dit verband gemaakte eigen kosten worden als kosten van fondsenwerving verantwoord.

Kostentoerekening van kosten eigen organisatie aan doelstellingen, kosten werving baten en beheer en administratie

De toerekening van de kosten eigen organisatie vindt primair plaats op basis van de kostenplaatsen van werknemers. In 2022 is de organisatie administratief onderverdeeld in de volgende kostenplaatsen (afdelingen):

- * Directie,
- * Clowns,
- * Marketing & Communicatie,
- * Beheer & Support (B&S),
- * Finance & Control (F&C),
- * HRM,
- * ICT.

Elk personeelslid behoort tot één van deze kostenplaatsen (afdelingen). De personeelskosten worden zo rechtstreeks toegerekend aan deze kostenplaatsen (afdelingen). De kosten voor de kostenplaatsen (afdelingen) worden toegerekend op basis van het begrote aantal werknemers per kostenplaats (afdeling) ten opzichte van het totaal begrote aantal werknemers. De kosten voor marketing worden vervolgens volgens een vaste verdeelsleutel toegerekend aan voorlichting en fondsenwerving.

De volgende kostensoorten worden in 2022 als volgt nader verdeeld over de kostenplaatsen doelstellingen, werving en beheer en administratie:

KOSTENSOORT	TOEREKENING
Bestuur / RvT	100% aan beheer en administratie
Algemeen secretariaat	100% aan beheer en administratie
Financiën	100% aan beheer en administratie
Automatisering (ICT)	op basis van aantal formatieplaatsen per kostenplaats (afdeling) met uitzondering van de clowns
Huisvesting en facilitair	op basis van aantal formatieplaatsen per kostenplaats (afdeling) met uitzondering van de clowns
HRM	op basis van aantal formatieplaatsen per kostenplaats (afdeling)
Lonen afdelingen B&S, directie, FC, HRM en ICT	op basis van aantal formatieplaatsen per kostenplaats (afdeling)
Afdeling Clowns	100% aan kind- en ouderenwerk
Werving nieuwe donateurs	80% aan werving en 20% aan voorlichting
Corporate campagne	100% aan voorlichting & educatie
Innovatieprojecten	50% aan werving en 50% aan voorlichting
Bruto lonen fondsenverwerving	80% aan werving en 20% aan voorlichting
Bruto lonen communicatie	50% aan voorlichting en 50% aan kind- en ouderenwerk
Kosten office management afdeling Marketing	40% aan werving, 40% aan voorlichting, 20% kind- en ouderenwerk

Personeel

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Saldo van financiële baten en lasten

Het saldo van financiële baten en lasten wordt bepaald op basis van de aan het boekjaar toe te rekenen interest en dividenden verminderd met kosten van beleggingen, zoals bankkosten en kosten van beheer door derden en de eigen organisatie. Tevens worden gerealiseerde koersresultaten van de effecten onder deze post verantwoord.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en ontvangen dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Toelichting op de balans 2022

Immateriële vaste activa (1)

Het verloop in 2022 is als volgt weer te geven:

	Immateriële vaste activa doelstelling	Immateriële vaste activa bedrijfs- voering	In uitvoering	Totaal
(in euro's)	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2022				
Aanschafwaarde	448.370	847.097	18.546	1.314.013
Cumulatieve afschrijving	320.539	801.023	-	1.121.562
Boekwaarde 1 januari 2022	127.831	46.074	18.546	192.451
Mutaties 2022				
Investerings:	60.611	58.233	611.303	730.147
Ingebruikname activa in uitvoering	-	11.050	(11.050)	-
Afschrijvingen:	92.261	52.953	-	145.214
Boekwaarde 31 december 2022	96.181	62.404	618.799	777.384
Stand per 31 december 2022				
Aanschafwaarde	508.981	916.380	618.799	2.044.160
Cumulatieve afschrijving	412.800	853.976	-	1.266.776
Boekwaarde 31 december 2022	96.181	62.404	618.799	777.384

De specificatie van de boekwaarde van de immateriële vaste activa is als volgt:

	2022	2021
(in euro's)	€	€
CliniClowns App / online	96.184	127.831
CRM-pakket	-	46.074
Dataplatform	618.799	7.496
Implementatie AFAS	62.401	11.050
Stand per 31 december	777.384	192.451

Bij het berekenen van de afschrijvingen wordt rekening gehouden met de volgende economische levensduur:

- CliniClowns App / Online 3 jaar;
- CRM-pakket 4,5 jaar;
- Dataplatform 7 jaar;
- Implementatie AFAS 5 jaar.

Materiële vaste activa (2)

Het verloop in 2022 is als volgt weer te geven:

	Andere vaste bedrijfs- middelen doelstelling	Andere vaste bedrijfs- middelen bedrijfsvoering	Totaal
(in euro's)	€	€	€
Stand per 1 januari 2022			
Aanschafwaarde	3.835.535	1.716.076	5.551.611
Cumulatieve afschrijving	3.545.555	665.242	4.210.797
Boekwaarde 1 januari 2022	289.980	1.050.834	1.340.814
Mutaties 2022			
Investerings	8.009	47.552	55.561
Afschrijvingen:	28.787	190.832	219.619
Boekwaarde 31 december 2022	269.202	907.554	1.176.756
Stand per 31 december 2022			
Aanschafwaarde	3.843.544	1.763.628	5.607.172
Cumulatieve afschrijving	3.574.342	856.074	4.430.416
Boekwaarde 31 december 2022	269.202	907.554	1.176.756

De specificatie van de boekwaarde van de materiële vaste activa is als volgt:

	2022	2021
(in euro's)	€	€
Inventaris en computerapparatuur	82.106	142.275
Verbouwing	983.033	1.101.858
Inrichting / inventaris	111.617	96.679
Stand per 31 december	1.176.756	1.340.814

Bij het berekenen van de afschrijvingen wordt rekening gehouden met de volgende economische levensduur:

— inventaris / inrichting	5 jaar;
— computerapparatuur	3 jaar;
— netwerk computerapparatuur	5 jaar;
— verbouwing	10 jaar.

Financiële vaste activa (3)

Het verloopoverzicht van de obligaties luidt als volgt:

	2022	2021
(in euro's)	€	€
Stand per 1 januari	349.777	349.551
Aankopen	-	-
Verkopen	-	-
Waardemutatie	255	226
Kortlopend onder vorderingen	(350.032)	-
Stand per 31 december	-	349.777

De obligatie wordt aangehouden ter belegging. De marktwaarde van de obligatie bedraagt per 31 december 2022 € 362.708 (31 december 2021: € 378.896). Het is de intentie om de obligatie aan te houden tot het einde van de looptijd van 01-2023. Wegens looptijd in 2022 onder de vorderingen gepresenteerd. Stichting CliniClowns Nederland heeft een Treasury statuut waarin de door de RvT vastgestelde regelgeving vermeld staat inzake de financiële vaste activa.

Vorraden (4)

Deze post is als volgt samengesteld:

	2022	2021
(in euro's)	€	€
Voorraad commercieel	74.988	100.559
Totaal	74.988	100.559

Vorderingen (5)

De vorderingen per balansdatum zijn als volgt gespecificeerd:

	2022	2021
(in euro's)	€	€
Nog te ontvangen nalatenschappen*	2.591.397	745.237
Obligatie	350.032	-
Vooruitbetaalde kosten	39.246	58.698
Nog te ontvangen sponsoring VriendenLoterij	28.138	30.030
Te ontvangen couponrente beleggingen	12.578	12.578
Debiteuren	56.758	74.685
Omzetbelasting	-	1.245
Overige vorderingen	54.950	50.142
Totaal	3.133.099	972.615

*Het verwachte moment van afwikkeling van de nalatenschappen is korter dan een jaar.

Liquide middelen (6)

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting met uitzondering van een bankgarantie van € 60.000 uit hoofde van de huurovereenkomst.

Reserves (7)

De reserves per balansdatum zijn als volgt gespecificeerd:

	Continuïteits- reserve	Bestemmings- reserves	Totaal
(in euro's)	€	€	€
Stand per 1 januari 2022	5.100.000	4.219.840	9.319.840
Resultaatbestemming 2022	400.000	410.472	810.472
Stand per 31 december 2022	5.500.000	4.630.312	10.130.312

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van de mogelijke risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat de stichting ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen.

Interne norm:

De intern vastgestelde norm voor de noodzakelijk geachte omvang van deze reserve bedraagt € 5.500.000.

De hoogte van de continuïteitsreserve komt voort uit onderstaande uitgangspunten:

- * De werkgeverslasten van het voltallige personeel voor 6 maanden.
- * Uitbesteed werk voor 6 maanden.
- * Beëindiging huurverplichtingen en alle andere lopende contracten.

Jaarlijks vindt er een toetsing plaats of de hoogte van de continuïteitsreserve nog voldoet aan bovenstaande uitgangspunten.

Bestemmingsreserves

Het verloop van de bestemmingsreserves is als volgt:

	1 januari 2022	(Onttrekkingen) Dotaties	31 december 2022
(in euro's)	€	€	€
Bestemmingsreserve reservering financiering activa	1.633.824	395.304	2.029.128
Bestemmingsreserve doelstellingen	2.586.016	15.168	2.601.184
	4.219.840	410.472	4.630.312

Kortlopende schulden (8)

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

	2022	2021
(in euro's)	€	€
Crediteuren	255.778	385.561
Reservering vakantiegeld/vakantiedagen (inclusief sociale lasten)	637.128	689.848
Loonheffing / sociale lasten	280.919	218.416
Nog te betalen kosten	196.519	281.870
Vooruit ontvangen bedragen	-	90.394
Omzetbelasting	6.269	-
Overlopende passiva	65.237	21.314
	1.441.850	1.687.403

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De huidige huurovereenkomst met een looptijd van 10 jaar eindigt op 28 februari 2031. De jaarlijkse huurtermijn bedraagt € 247.200. De verplichting tussen de 1 en de 5 jaar bedraagt € 1.236.000. De verplichting tussen de 6 en de 10 jaar bedraagt € 782.800.

Het contract voor de operational lease van kopieermachines heeft een looptijd van 72 maanden en is ingegaan op 1 mei 2020. De jaarlijkse kosten bedragen € 11.068. De verplichting tussen de 1 en de 5 jaar bedraagt € 36.895.

Het contract voor de operational lease van vervoersmiddelen heeft een looptijd van 60 maanden en is ingegaan op 12 augustus 2022. De jaarlijkse kosten bedragen € 2.948. De verplichting tussen de 1 en de 5 jaar bedraagt € 7.714.

Toelichting op de staat van baten en lasten 2022

Baten (9)

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

	Boekjaar 2022	Begroting 2022	Boekjaar 2021
(in euro's)	€	€	€
Baten van particulieren (9.1)			
Ontvangsten van donateurs	12.199.890	12.294.478	12.078.611
Nalatenschappen	2.541.912	1.350.000	1.055.741
Giftenmailingen	214.998	225.000	224.034
Giften particulieren	562.733	590.522	549.129
	15.519.533	14.460.000	13.907.516
Baten van bedrijven (9.2)			
Ontvangsten uit acties	343.091	553.000	563.345
Ontvangsten uit sponsoring	105.186	125.000	133.521
Giften bedrijven	319.006	175.000	166.936
Evenementen	527.597	547.000	306.480
	1.294.880	1.400.000	1.170.282
Baten van loterijorganisaties (9.3)			
De VriendenLoterij	133.927	123.568	132.080
Loterij Lot of Happiness	320.798	276.432	437.819
	454.725	400.000	569.899
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten (9.4)			
Netto-omzet	35.762	40.000	33.412
Kostprijs	(25.162)	(17.000)	(12.265)
	10.600	23.000	21.147

Toelichting lastenverdeling 2022 (10)

	Doelstellingen		Wervings- kosten	Beheer en administratie	Totaal 2022
	Voorlichting	Kind- en ouderenwerk			
(in euro's)	€	€	€	€	€
Uitbesteed werk	143.041	286.926	143.041	160.749	733.757
Personeelskosten	600.479	7.786.178	847.332	93.414	9.327.403
Huisvestings- kosten	85.383	220.574	85.383	124.517	515.857
Afschrijving en rente	44.682	210.310	44.681	65.160	364.833
Overige kosten	1.684.380	1.482.731	2.381.704	216.066	5.764.881
	2.557.965	9.986.719	3.502.141	659.906	16.706.731
			Totaal		
			Totaal 2022	Begroot 2022	Totaal 2021
(in euro's)			€	€	€
Uitbesteed werk			733.757	402.978	396.105
Personeelskosten (10.1)			9.327.403	9.143.869	8.603.400
Huisvestingskosten			515.857	528.020	399.756
Afschrijving en rente			364.833	393.918	660.829
Overige kosten (10.2)			5.764.881	6.469.215	5.788.266
			16.706.731	16.938.000	15.848.356

Personeelskosten (10.1)

	2022	2021
(in euro's)	€	€
Salariskosten	7.008.616	6.499.104
Sociale lasten/pensioenlasten	1.906.529	1.781.157
Reis- en onkostenvergoedingen	412.258	323.139
	9.327.403	8.603.400
	fte's	fte's
Werknemers (per ultimo boekjaar)	116,6	109,0
Werknemers verdeeld naar indeling van de organisatie:		
Doelstellingswerk	82,5	79,7
Ondersteuning	34,1	29,3

Specificatie bezoldiging directie

	H.M.I. Abbenhuis Directeur 2022	H.M.I. Abbenhuis Directeur 2021
Dienstverband		
Aard	Onbepaald	Onbepaald
Uren	36,0	36,0
Parttime percentage	90%	90%
Periode	1/1-31/12	1/1-31/12
Jaarinkomen (in €)		
Brutoloon/salaris	117.606	113.761
Vakantiegeld	9.328	9.101
Vaste eindejaarsuitkering	-	-
Jubileumuitkering/ uitbetaling niet opgenomen vakantiedagen	-	-
Totaal	126.934	122.862
Belastbare vergoedingen/bijtellings	12.077	12.604
Pensioenlasten (wg deel)	20.841	20.291
Pensioencompensatie	-	-
Overige beloningen op termijn	-	-
Uitkeringen beëindiging dienstverband	-	-
Totaal bezoldiging	159.852	155.757

De Raad van Toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt CliniClowns de Regeling beloning directeuren van goededoelen organisaties (zie www.goededoelennederland.nl). De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen.

De weging van de situatie bij CliniClowns vond plaats door de Raad van Toezicht. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 475 punten met een maximaal jaarinkomen van € 148.215.

Het jaarinkomen van € 126.934 van het directielid in loondienst blijft binnen het maximum van € 133.394 (0,9 FTE) volgens de Regeling beloning directeuren van goededoelen organisaties.

Ook het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingsen, de pensioenlasten, de pensioencompensatie en de overige beloningen op termijn samen, blijven binnen het in de regeling opgenomen maximum van € 165.630 (0,9 FTE) per jaar. De belaste vergoedingen/bijtellingsen, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen.

Directeur Coen Abbenhuis had in 2022 de volgende nevenfuncties:

Lid Raad van Toezicht CNV Connectief
Lid Bestuur Stichting Goede Doelen Nederland
Lid Bestuur Stichting Stimulering Amateur Schilderkunst
Lid Bestuur /penningmeester EFHCO

De leden van de Raad van Toezicht hebben in het boekjaar geen bezoldiging en geen onkostenvergoeding ontvangen.

Overige kosten (10.2)

	2022	2021
(in euro's)	€	€
Fondsenwerving particuliere markt	2.787.592	3.273.334
Communicatie / marketing	741.196	782.685
CliniClowns App / Online	134.060	85.455
Fondsenwerving zakelijke markt	330.425	219.388
Kosten automatisering / database	326.421	211.390
Speelkoffer	33.423	39.151
Financiële dienstverlening	39.878	60.592
Overige diensten afdeling Clowns	30.651	9.312
Overige posten	1.341.235	1.106.959
	5.764.881	5.788.266

Saldo van financiële baten en lasten (11)

	2022	2021
(in euro's)	€	€
Baten uit beleggingen	13.409	13.351
Kosten van beleggingen	(22.136)	(41.307)
Netto beleggingsresultaat	(8.727)	(27.956)
Specificatie saldo van financiële baten en lasten:		
Couponrente obligaties	13.381	13.351
Interestresultaat banken	28	-
Bankkosten en provisies	(22.136)	(41.307)
	(8.727)	(27.956)

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op het boekjaar 2022.

Ondertekening

Aldus opgemaakt en ondertekend door de directie van CliniClowns:
Amersfoort, 24 april 2023

Dhr H.M.I. Abbenhuis

Directeur

Aldus goedgekeurd en ondertekend door de Raad van Toezicht van CliniClowns:
Amersfoort, 24 april 2023

Dhr F. Elion

Voorzitter

Dhr E.H.O.M. Bouwman

Lid & Voorzitter audit commissie

Mw I.A. von Rosenstiel-Jadoul

Lid

Dhr P.A. Jochems

Lid

Mw Th. I.M. van Ogtrop

Lid

Mw R.H. Stam

Lid

**Overige
gegevens**

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het bestuur en de raad van toezicht van stichting CliniClowns Nederland

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting CliniClowns Nederland te Amersfoort gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de reserves en fondsen van Stichting CliniClowns Nederland per 31 december 2022 en van het saldo van baten en lasten over 2022 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting CliniClowns Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- * met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- * alle informatie bevat die op grond van RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controle-opdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- * het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- * het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;

- * het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- * het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- * het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- * het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad van toezicht over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Utrecht, 24 april 2023
Mazars N.V.

Was getekend,

drs. D.D. Plouvier RA

Colofon

Dit jaarverslag is een productie van
Stichting CliniClowns Nederland.

Coördinatie

Marieke Hoving

Met medewerking van

Ralf van den Hoek

Wilma Drost

Coen Abbenhuis

Ilse Beckers

Copy

Mariska Keus

Vormgeving

Ingmar Evers

Technische realisatie

Onstuimig

Fotografie:

Ditta van Gent

Maartje Kuperus

Alinda Roks

© Stichting CliniClowns Nederland - 24 april 2023